

AR-GE FAALİYETLERİNİN TEŞVİKİNE YÖNELİK DÜZENLEMELER

Kamil ÖZKAN

Gelir İdaresi Müdürü

Gelir İdaresi Başkanlığı

Ekim 2008

Araştırma geliştirme faaliyetlerine ilişkin düzenlemeler

*4691 sayılı Teknoloji
Geliştirme Bölgeleri
Kanununda Yer Alan
Düzenlemeler*

*193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu
ve 5520 sayılı Kurumlar Vergisi
Kanununda Yer Alan
Düzenlemeler*

*5746 sayılı Araştırma ve
Geliştirme Faaliyetlerin
Desteklenmesi Hakkında
Kanunda Yer Alan Düzenlemeler*

Yasal Düzenlemeler

- *4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu Geçici 2 maddesi*
- *5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu 10/1(a) maddesi*
- *193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu 89/1(9) maddesi*
- *01.01.2006 tarihinden itibaren 1 Seri No.lu Kurumlar Vergisi Genel Tebliği 5.12.2. ve 10.2.2. Bölümleri*
- *5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun*
- *5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesine İlişkin Uygulama Yönetmeliği*
- *5746 sayılı Araştırma ve Geliştirme Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun Genel Tebliği (1,2 ve 3 seri no.lu)*

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu-1

-Yönetici şirketlerin bu Kanun uygulaması kapsamında elde ettikleri kazançlar

-Bölgede faaliyet gösteren gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, münhasıran bu bölgedeki yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları

31/12/2013 tarihine kadar gelir ve kurumlar vergisinden

- Bölgede çalışan araştırmacı, yazılımcı ve Ar-Ge personelinin bu görevleri ile ilgili ücretleri de 31/12/2013 tarihine kadar her türlü vergiden

müstesnadır.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu -2

-İstisna, sadece yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilen kazançlara tanınmıştır.

-Bölgede faaliyette bulunan mükelleflerin bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden elde ettiği kazançlar, yazılım ve Ar-Ge faaliyetlerinden elde edilmiş olsa dahi istisnadan yararlanamaz.

-Teknoloji geliştirme bölgelerinde yazılım ve Ar-Ge faaliyetinde bulunan şirketlerin, bu faaliyetler sonucu buldukları ürünleri kendilerinin seri üretime tabi tutarak pazarlamaları halinde, bu ürünlerin pazarlanmasından elde edilen kazançların lisans, patent gibi gayrimaddi haklara isabet eden kısmı istisnadan yararlanır.

-Üretim ve pazarlama organizasyonu nedeniyle doğan kazancın diğer kısmı ise istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.

-Lisans, patent gibi gayrimaddi haklara bağlanmamış olmakla birlikte uyarılama, yerleştirme, geliştirme, revizyon, ek yazılım gibi faaliyetlerden elde edilen kazançların istisna kapsamında değerlendirilmektedir.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu -3

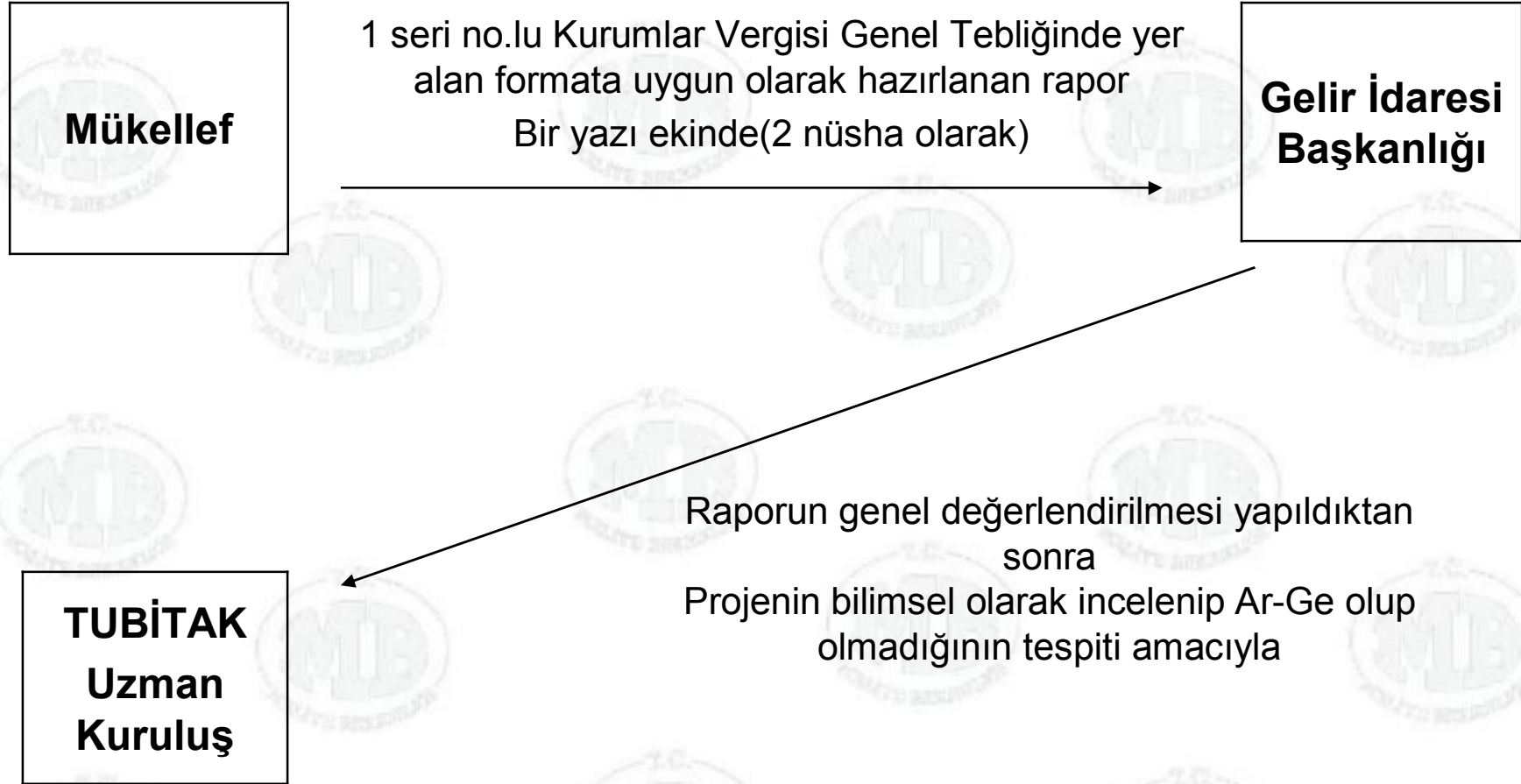
- Kanun uygulaması kapsamında istisna olan faaliyetlerin zararlar sonuçlanması halinde, bu zararların istisna kapsamında olmayan diğer faaliyetlere ilişkin kazançlardan indirilmesi mümkün değildir.
- Nakitlerin değerlendirilmesi sonucu oluşan faiz gelirleri, yabancı para cinsinden aktifler dolayısıyla oluşan kur farkları ve iktisadi kıymetlerin elden çıkarılmasından doğan gelirler istisna kapsamında değerlendirilmeyecektir.
- TÜBİTAK ve benzeri kurumlar tarafından ilgili mevzuat çerçevesinde hibe şeklinde sağlanan destek tutarları ile diğer kurumların bu mahiyetteki her türlü bağış ve yardımları, kurum kazancına dahil edilecek ve istisnadan yararlandırılacaktır.

Ar-Ge indirimi 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu

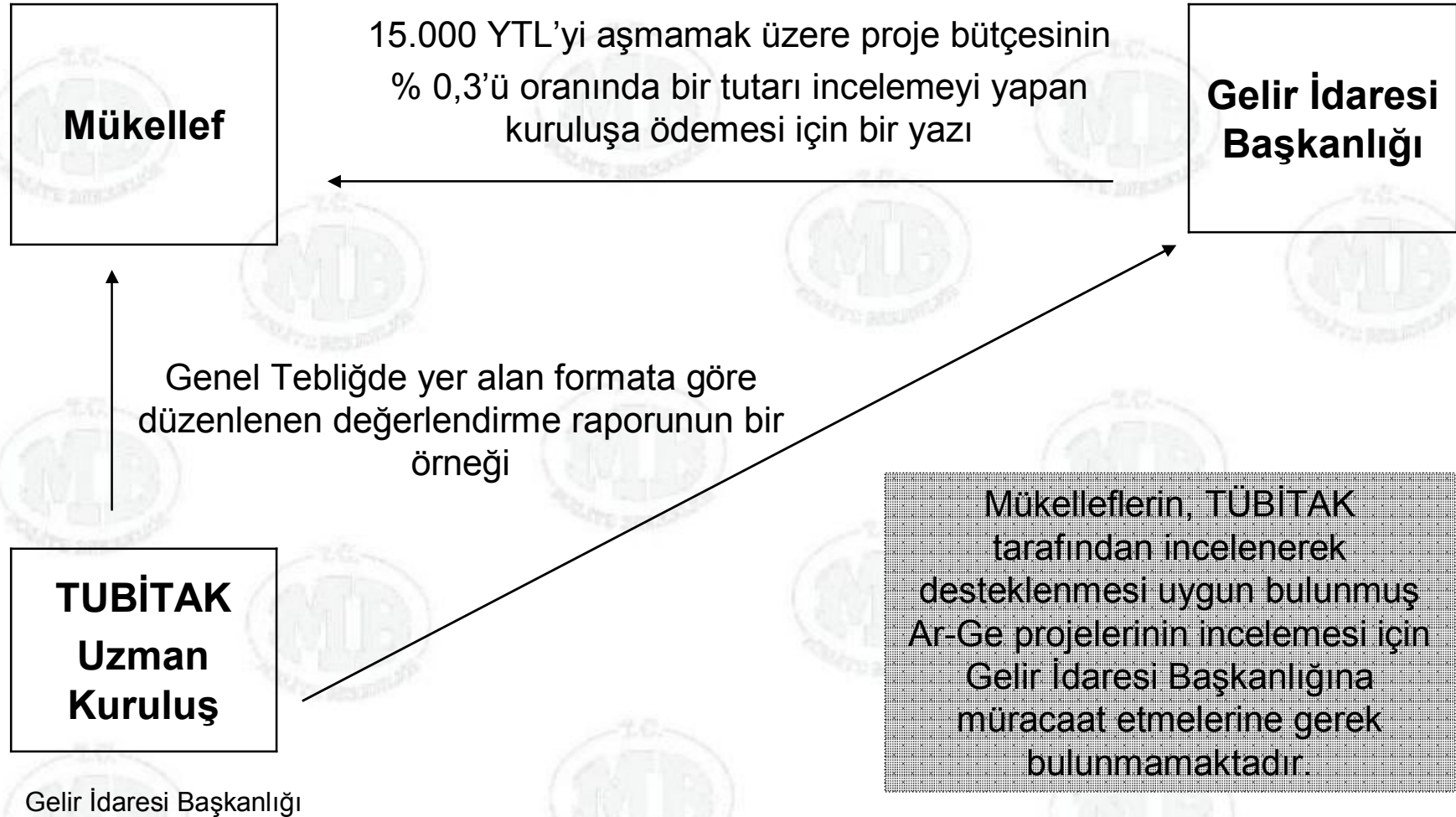
Mükelleflerin, işletmeleri bünyesinde gerçekleştirdikleri münhasıran yeni teknoloji ve bilgi arayışına yönelik araştırma ve geliştirme harcamaları tutarının % 100'ü oranında hesaplanacak "Ar-Ge indirimi" *Kurumlar vergisi matrahının tespitinde; kurumlar vergisi beyannamesi üzerinde ayrıca gösterilmek şartıyla, kurum kazancından indirilebilir.*

Matrahın yetersiz olması nedeniyle ilgili dönemde indirim konusu yapılamayan tutar, sonraki hesap dönemlerine devreder.

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu uygulamasında Mükelleflerden istenecek belgeler ve diğer hususlar

Mükelleflerden istenecek belgeler ve diğer hususlar

5476 sayılı Kanunda yer alan düzenlemeler

Ar-Ge indirimi

Gelir vergisi stopajı teşviki

Sigorta prim desteği

Teknogirişim sermayesi desteği

Damga vergisi istisnası

5746 s.k. / Ar-Ge indirimi

Bu Kanun ile 31.12.2023 tarihine kadar uygulanmak üzere;

- *Teknoloji merkezi işletmelerinde,*
 - *Ar-Ge merkezlerinde,*
 - *Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen Ar-Ge ve yenilik projelerinde,*
 - *Rekabet öncesi işbirliği projelerinde,*
- ***Teknogirişim sermaye desteklerinden yararlananlarca gerçekleştirilen Ar-Ge harcamalarının tamamı ile***
- ***500 ve üzerinde tam zaman eşdeğer Ar-Ge personeli istihdam eden Ar-Ge merkezlerinde ayrıca o yıl yapılan Ar-Ge ve yenilik harcamasının bir önceki yıla göre artışının yarısı***
- KVK / 10 uncu m. uyarınca kurum kazancının ve GVK / 89 m. uyarınca ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılabilir.*

5746 s.k. / Gelir vergisi stopajı teşviki

Kamu personeli hariç olmak üzere,

- teknoloji merkezi işletmelerinde,
- Ar-Ge merkezlerinde,
- kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde,
- teknogirişim sermaye desteklerinden yararlanan işletmelerde,
- rekabet öncesi işbirliği projelerinde

çalışan Ar-Ge ve destek personelinin; bu çalışmalarını karşılığında elde ettikleri ücretlerinin doktoralı olanlar için yüzde doksanı, diğerleri için yüzde sekseni gelir vergisinden müstesnadır.

5746 s.k. / Gelir vergisi stopajı teşviki

- Ar-Ge merkezlerinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,
- Rekabet öncesi işbirliği projelerinde, proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- Teknoloji merkezi işletmelerinde, Ar-Ge ve yenilik projesinin onaylandığı,
- Teknogirişim sermaye desteklerinde, kamu idaresi tarafından iş planının onaylandığı,
- Kamu kurum ve kuruluşları ile kanunla kurulan vakıflar tarafından veya uluslararası fonlarca desteklenen ya da TÜBİTAK tarafından yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, destek karar yazısının düzenlendiği veya proje sözleşmesinin yürürlüğe girdiği,
- Ar-Ge merkezlerinde yürütülen Ar-Ge ve yenilik projelerinde, Ar-Ge merkezi belgesinin düzenlendiği,

tarihten itibaren gelir vergisi stopajı teşvikinden yararlanılabilecektir.

5746 s.k. / Sigorta prim desteği

Yine, Ar-Ge personeli ile destek personelinin Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri kapsamındaki çalışmaları nedeniyle elde ettikleri ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı her bir çalışan için Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

Ayrıca, 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununun geçici 2 nci maddesi uyarınca ücreti gelir vergisinden istisna tutulmuş fiilen çalışan personelin gelir vergisinden istisna tutulan ücretleri üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesinin yarısı da beş yılı aşmamak üzere gelir vergisi istisnasının uygulandığı sürece Maliye Bakanlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.

İşveren hissesi sigorta prim desteğinden, Kanunda aranılan şartların taşındığına ve bu Yönetmeliğin ilgili maddeleri gereğince destekten yararlanmaya hak kazanıldığına ilişkin ilgili kurum, kuruluş veya denetimle görevli şirket tarafından düzenlenen belgenin alındığı tarihten itibaren yararlanır.

5746 s.k. / Teknogirişim sermayesi desteği

Teknogirişim sermayesi,

- örgün öğrenim veren üniversitelerin herhangi bir lisans programından bir yıl içinde mezun olabilecek durumdaki öğrenci, yüksek lisans veya doktora öğrencisi ya da lisans, yüksek lisans veya doktora derecelerinden birini ön başvuru tarihinden en çok beş yıl önce almış kişilerin,
- teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini,
- desteği veren merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri tarafından desteklenmesi uygun bulunan bir iş planı çerçevesinde,
- katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmelerini teşvik etmek için yapılan sermaye desteğidir.

5746 s.k. / Damga Vergisi İstisnası

- Kanun kapsamındaki her türlü Ar-Ge ve yenilik faaliyetleri ile ilgili olarak düzenlenen kağıtlar damga vergisinden müstesnadır.
- Damga vergisi istisnasının uygulanabilmesi için Ar-Ge ve yenilik faaliyeti kapsamında yapılacak işlemleri belirten ve desteği veren veya başvuru yapılan kamu kurum ve kuruluşunca onaylı listenin işlem esnasında işlem yapan kurum ve kuruluşlara ibraz edilmesi yeterli olup, işlem yapan kuruluşlarca başkaca belge aranılmaz.

Teknoloji geliştirme bölgelerinde yürütülen Ar-Ge projeleri kapsamında yapılan Ar-Ge harcamaları

- *Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamında Teknoloji Geliştirme Bölgeleri içerisinde gerçekleştirilen Ar-Ge faaliyetlerine yönelik desteklenen Ar-Ge ve yenilik projeleri için 5746 sayılı Kanunla sağlanan destek ve teşviklerden bütün hâlinde yararlanılabilir.*
- *Bu durumda, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre sağlanan destek ve teşviklerden ayrıca yararlanılamaz.*
- *5520 sayılı Kurumlar vergisi Kanunu kapsamında Ar-Ge indiriminden faydalanmayı tercih eden mükellefler de Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanununa göre sağlanan destek ve teşviklerden ayrıca yararlanamaz.*
- *Mükellefler isterlerse, 5520 sayılı Kanun Kapsamında Ar-Ge indiriminden 5746 sayılı Kanun kapsamında da diğer teşvik unsurlarından faydalanabilirler.*